

“Bu karmaşanın içinde, gürbüz bir ağacız.”

GÜRBÜZ

SAYI

1

OCAK-ŞUBAT
2025

Kültür, Sanat ve Edebiyat Dergisi

gürbüz

"Bu karmaşanın içinde, gürbüz bir ağacız."

İKİ AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ - SAYI 1
OCAK- ŞUBAT 2025

İMTİYAZ SAHİBİ &
GENEL YAYIN YÖNETMENİ

EBRAR SU KIRATLI

EDİTÖR

SÜMEYRA AKSOY

YAYIN KURULU

NİDANUR BAĞRIYANIK
SÜMEYYE KEVSER YILMAZ
İREM BAYDENİZ

TASARIM

NEZİHA ŞİMŞEK

ÇİZİM

EBRAR SU KIRATLI

AYŞE NAZ TAŞ

DİJİTAL İŞLER

EMİR SELİM SOYDAN

SOSYAL MEDYA
HESAPLARIMIZ

 GURBUZDERGİSİ

 GURBUZDERGİSİ

© Her hakkı saklıdır
Bu dergide yer alan,yazı, çizim,
fotoğraf ve illüstrasyonlar
elektronik ortamlar da dahil
olmak üzere yazılı izin olmaksızın
kullanılamaz. Gürbüz dergisi,
dijital bir dergidir, izinsiz basım
yapılamaz.

Hayatın bizler için gelişi güzel aktığı bu zamanlarda, bir avuç genç olarak bir şeyler başarma ümidiyle çıktık yola. Bizim için başarı nedir? Nereye ulaşırsak başarmış oluruz? Buna pek bir sınır çizmedik. Tüm tarih boyunca yazı, kalıcı olsun diye kayıt altına alındı. İnsanoğlu konuştu, anlaştı ve yazdı. Bir noktadan sonra ise bunu kaydetmeye başladı. Biz, bu kaydetme noktasına asırlar sonra geliyoruz. İşte bundandır ki Gürbüz, bir dergiden daha fazlasıdır. Yazıların kaydedilmesi ve birikmesi asıl hedefimizdir. Sonrasında, Gürbüz'e katkısı olan en ufak kişinin bile güzellikle hatırlaması dileğimizdir. Yazmak, yazılarımızla var olmak; işte tüm çabamız bunun içindir. Gürbüz, benim için bir hayalden daha fazlasıdır. İşte bundandır ki hayallerin önüne geçebilecek bir nokta varsa, o da hedefdir.

Hayatta hiçbir zaman fırsatları kaçırdığıma inanmadım. Hiçbir zaman da böyle bir fikirde olmadım. Gürbüz'ün çıkış noktası ise budur. Hepimizden bir parça olarak karşımıza çıkıyor Gürbüz. Asıl hedeflediğim durum da buydu: Bir kişinin sınırlarından ziyade hepimizden oluşan, nefes alacağımız bir alan yaratmak. Çok sevdiğim bir şairin dizelerinde şunlar geçiyor:

"Dağlarda gürbüz bir ölümdür bizim arkadaşlarımızın,
Pusmuş bir şahanız ne kadar şahan olsak,
Ama budandıkça fışkıran da bizleriz.
Ölüyoruz demek ki yaşanılacak..."

İsmet Özel'in "Yıkılma Sakın" şiiri, bir yazıdan daha çok bir direniş ve her şeyin başladığı noktadır. Bizim de başlangıcımız buradan olmuştur.

Hayatın yaşam evresinde yanımda olduğu için kıymetli arkadaşım, editör Sümeyra Aksoy'a; dahasında, bin bir uğraş ve emekle Gürbüz'ü sırtlanan yayın kuruluna; kıymetli yazılarını bizlerle paylaşan Gürbüz yazarlarına ve bu hayattaki en büyük destekçim, değerlim Birsen Kıratlı'ya teşekkür ve minnetlerimle.

Daha nice sayılara ve yazılara,
Sevgiyle,

Genel Yayın Yönetmeni
Ebrar Su Kıratlı

gurbuzdergisi.com

yayında!

Gürbüz'de bu ay

ZEYNEP ŞEYMA KARADENİZ
BİR DEVRİMCİNİN KALEMİ

4

NİHAL KIRATLI
KAPI

12

EBRAR YAŞARYILDIZ
KAR

6

HÜMEYRA ÇAVDAR
DUVARIN AYIRDIĞI

14

BUSENUR KURAMAZ
MODERN AĞIT

8

SÜMEYYE KEVSER YILMAZ
BİR BAŞKALDIRININ HİKAYESİ

16

KÜBRA GÜL SOL
EV

10

bir

Devrimcinin kalemı

ZEYNEP ŞEYMA KARADENİZ

Çünkü onun beyni her sabah bir devrimcinin beyni gibi uyanırdı. Kimden bahsediyoruz? Tabii ki büyük usta, üstad İsmet Özel. Hayat dediğin, bir yokuşun ucunda kesilen nefes yahut bir inişin ardından gelen serinlik midir? İsmet Özel'in dizelerinde ve düşüncelerinde bu sorunun cevabını ararız; çünkü o, sadece kelimelerin değil, bir hayatın nabzını tutan bir şairdir.

Şiir, hayatın içindedir. Tıpkı bu dizelerde olduğu gibi dönemin sorunlarını ele alır. Şair bu şiiri yazdığı sıralarda yıl 1969'dur. Atal Behramoğlu, "Yıkılma Sakın" şiirini yazmış ve İsmet Özel'e yollamıştır. Behramoğlu sürgündedir, Özel ise askerdir. Behramoğlu'nun şiirine cevap vermek isteyen Özel, askerde olduğundan dolayı şiir yazmaya fırsat bulamaz. O dönemde, askerde dış çektirene üç gün izin verilmektedir. Bunu fırsat bilen İsmet Özel, şiiri yazabilmek için dişlerinden vazgeçer ve şiiri bitirir.

İsmet Özel

*Köpüren, köpürtücü bir hayatın nadasıdır kardeşim
Bütün devrimcilerin çektikleri.*

Biliriz, dünyadaki yorgunluk habire mızraklanır.

Dağlarda gürbüz bir ölümdür bizim arkadaşlarımızın.

Pusmuş bir şahanız şimdilik, ne kadar şahan olsak,

Ama budandıkça fıskıran da bizleriz.

Ölüyoruz, demek ki yaşanılacak...

İşte, tam da böyle!

Çocukluğu ve Okul Yılları

İsmet Özel, 19 Eylül 1944'te Kayseri Düvenönü'nde dünyaya geldi. Sıdika Hanım ve Sökeli bir polis memuru olan Ahmet Özel'in altıncı çocuğudur. İlk ve ortaöğrenimini çeşitli illerde tamamladıktan sonra Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde okumaya başladı. Bu yıllarda komünizmi benimseyen sanatçı, Türkiye İşçi Partisi'nde çeşitli görevler üstlendi. İlk şiir kitabı Geceleyin Bir Koşu, bu sıralarda yayımlandı.

1972'de Hacettepe Üniversitesi'nde Fransız Dili ve Edebiyatı okumaya başladı ve 1977'de mezun oldu. 12 Mart 1971'deki askerî

müdahale sonrası Halkın Dostları dergisinin Sıkıyönetim

Komutanlığı tarafından kapatılması ve yazarlarının

tutuklanması, İsmet Özel için bir dönüm

noktası oldu. Bu süreç, onun düşüncelerini

ve inançlarını yeniden

değerlendirdiği bir arayış

dönemi olarak şekillendi.

1974 yılında Sezai Karakoç'un çıkardığı Diriliş Dergisi'nde yayımladığı Amentü adlı şiiriyle, İslamcı bir dünya görüşüne bağlandığını ilan etti. Şiirdeki şu mısralar, onun bu dönüşümünü en iyi şekilde ifade ediyordu:

*Öyle ise gel kardeşim,
Hep verelim elele,
Patlatalım bombaları,
Çanlar sussun her yerde.
Çanlar sustu ve fakat,
Binlerce yılın yabancı bir ses,
Değdi minarelere: Tanrı uludur, Tanrı uludur...*

• İlk Dönem Şiirleri

İsmet Özel'in siyasi yönelimleri, ilk şiir kitabını yayımladığı 1966'dan sonra iyice belirginleşmeye başlar. 1960'ların ortalarından itibaren toplumcu-gerçekçi bir çizgiye yönelir. Ancak onun toplumcu gerçekçi şiirleri, diğer şairlerden ayrılır. Çünkü Özel, sadece toplumsal meselelere değil, kendi iç dünyasına da şiirlerinde geniş bir yer verir.

Bu dönemde "halk" onun şiirlerinde önemli bir tema hâline gelir. Ancak yalnızca halk değil, toplumun o dönemdeki siyasi hayatı da şiirlerinde sık sık karşımıza çıkar. Halkına duyduğu sevgi ise çok güçlüdür, ancak bu sevgi bir başkasından değil, şairin kendisinden kaynaklanır. İsmet Özel'e göre bu sevgiyi şekillendiren ve anlamlandıran da şairin ta kendisidir.

Özel, devrimci şairlerin hem toplumdaki ilham aldıklarını hem de o toplumun sınırlarını aşmaya çalıştıklarını söyler. Ona göre, bir devrim, önce düşüncede başlamalıdır. Çünkü yazılan şiirler, toplumsal gerçeklikle kopmaz bir bağ içindedir. Bu yüzden Özel, şiirin temelinde sosyolojinin olması gerektiğini vurgular ve şöyle der:

Neden sosyoloji? Psikoloji değil? Çünkü dünyayı, doğayı değiştirmek ve yenmek, böylece kendini yenilemek ancak bu şekilde mümkün. İş' toplumsal bir olgudur. Şiir de bir iş'tir.

• "Yıkılma Sakın" Şiiri Üzerine

"Yıkılma Sakın" şiiri, insanların zorluklar ve acılarla karşılaştığında, hayatın anlamını sorgularken direnme ve ayakta kalma mücadelesinin önemine dair bir mesaj verir. İsmet Özel, şiirinde, yaşamın getirdiği zorluklara karşı bir direnç gösterilmesi gerektiğini, insanın düşmemesi, yıkılmaması gerektiğini vurgular.

Şiirin adı olan "Yıkılma Sakın" da aslında bu direncin simgesidir. Özel, insana güç veren ve onu hayatta tutan bir anlam arayışına işaret eder. Burada yıkılmak, bir insanın içsel dünyasında yaşadığı krizi, kimlik bunalımını veya dış dünyadaki olumsuz koşullara karşı çözümsüz bir şekilde teslim olmasını ifade eder. "Sakın yıkılma", bu teslimiyetten kaçınma ve insanın gücünü yeniden bulması gerektiğini hatırlatır.

• İsmet Özel'in Şiir Anlayışı

İsmet Özel, sadece bir şair değil, aynı zamanda döneminin sosyal, siyasi ve düşünsel kırılma noktalarını anlamaya ve anlatmaya çalışan bir fikir adamıdır. Onun şiirlerinde bireyin içsel çatışmaları, toplumun dinamikleriyle kesişirken, derin bir anlam ve direniş çağrısı hissedilir. Özel'in kalemi, insanın sadece varoluşsal sancılarını değil, aynı zamanda topluma olan sorumluluğunu da hatırlatır. Bundandır ki Özel, hayatımıza sadece bir şair değil, bir pusula niyetiyle de dokunur ve iz bırakır.

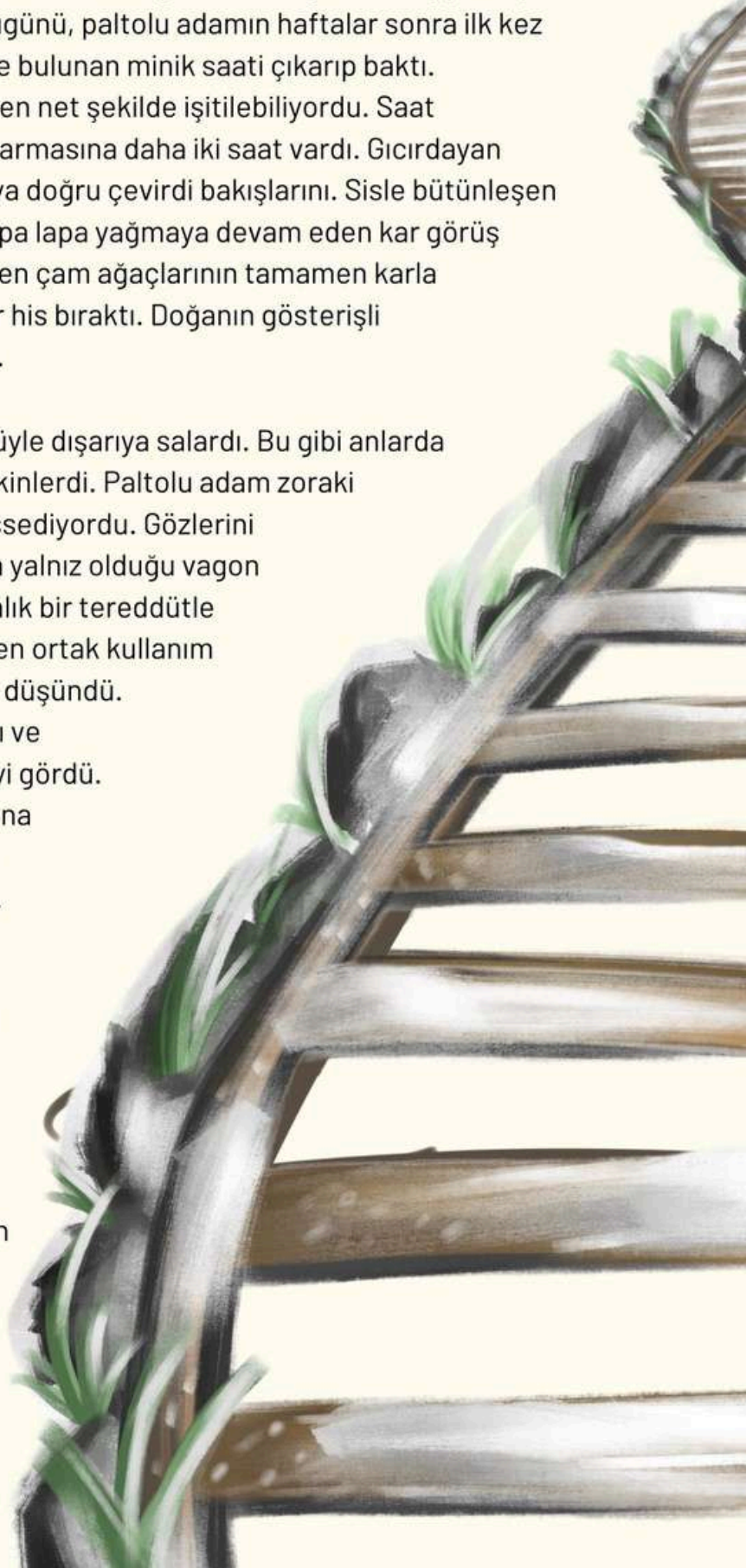
kar

EBRAR YAŞARYILDIZ

Tren raylarının uğultusu ürpertici soğuğa destek verir gibi sert rüzgarla karışıp dehşetli bir ses çıkarıyordu. Kışın en çetin geçen bugünü, paltolu adamın haftalar sonra ilk kez evinden çıktığı güne denk gelmişti. Cebinde bulunan minik saati çıkarıp baktı. Saatin tik takları cama vuran rüzgâra rağmen net şekilde işitilebiliyordu. Saat 15.21'i gösteriyordu. Bir sonraki kasabaya varmasına daha iki saat vardı. Gıcırdayan koltukta biraz daha yayıldı. Camdan dışarıya doğru çevirdi bakışlarını. Sisle bütünleşen karla kaplı çayırlarda gözlerini gezdirdi. Lapa lapa yağmaya devam eden kar görüş açısını daraltıyordu. İlerde tek tük seçilebilen çam ağaçlarının tamamen karla kaplanmış olması paltolu adamda güzel bir his bıraktı. Doğanın gösterişli manzaralarının her zaman etkisinde kalırdı.

Tren zaman zaman buharını sert bir gürültüyle dışarıya salardı. Bu gibi anlarda ani bir refleksle irkilir sonrasında tekrar sakinlerdi. Paltolu adam zoraki bir ısınma sürecinin ardından mayışmış hissediyordu. Gözlerini uykuya teslim etmeye karar verdiği esnada yalnız olduğu vagon kapısının tıklanmasına irkildi tekrardan. Anlık bir tereddütle kapıyı açıp açmama arasında kaldı fakat tren ortak kullanım alanı olduğundan kapıyı açması gerektiğini düşündü. Sesli bir gıcırdamayla sürgülü kapıyı araladı ve karşısında yemek servisi için gelen görevliyi gördü. Nazikçe gülümseyen görevlinin konuşmasına fırsat vermeden eliyle bir şey istemediğini belirten bir hareket yapıp kapıyı geri sürdü.

Tüm mayışıklığı kaybolan adam tekrardan soğuğu hissedebildiği cama doğru yanaştı. Diğer vagonlardaki insanların çıkardığı gürültüler artmış, onları daha net şekilde duyar olmuştu. Bu kadar uzun süren bir tren yolculuğu onu zihnen yoruyordu. Biraz soğuk havanın yüzüne çarpmasının iyi olabileceğini düşünerek camı araladı. Rüzgârın inleyen sesi aralıklı cama çarparak daha şiddetli çıkıyordu.

Kar taneleri rüzgârın savurmasıyla vagonuna düşüyordu. Burnunu ve alnını dışarının soğuğuyla temas edebilecek şekilde cama dayadı. Parmaklarıyla camı tıklattıyor ve karın yeryüzünde bıraktığı o kış mevsimine özel kokuyu içine çekiyordu.

Burnunu uyuşturan rüzgâr daha da şiddetlenmeye başlamıştı. Vagonun içi iyice soğumuştur, paltolu adam inatla camın kenarında durmaya devam ediyordu.

Parmaklarıyla tıklattığı camda tutturduğu ritmi devam ettiriyordu. Yan vagonlardan gelen gürültüyü kesmek için kafasını iyice dışarı çıkardı. Yüzüne çarpan kar taneleri ve sert rüzgârın tokatları yüzünün hemen kızarmasına

sebeptir olmuştu. Trenin üflediği buharlar arkasında güzel bir iz bırakıyordu fakat yağın kar sebebiyle net görebilmesi zordu.

Tren birkaç kere düdüğüyle öttü, bu çaresiz sesleniş sisin ve yoğun kar sebebiyle ilerde karşılarında olabilecek her türden canlıya bir uyarı niteliğindedir.

Makinist birkaç kere daha düdüğü çalmaya devam etti. Paltolu adam sestem hoşlanmayacak oldu ki homurdanarak vagonun içine çekti başını. Camı sıkıca kapatarak artık ıslanmış olan halının üstünden çekildi ve koltuğa geri oturdu. Yüzü sızlamaya

durmuştu. Soğğun ve kör beyazlığın içinde bıraktığı etkinin göğsüne vurduğu zevksel darbelerle tekrardan dışarıyı seyre dalmıştı. Doğanın bu dehşet gösterisi karşısındaki tepkisi her zaman olduğu gibi kendi bedeni dışında gösterdiği tepkilerdi.

Yüzünün sızlaması veya soğğun içine kadar işlemesi bu tarz muhteşem anlarda genellikle umurunda olmazdı. Büyük bir zevk alışla tekrardan o derin soğğu hissedebilmek için camı araladı ve beline kadar dışarı sarktı. Trenin raylar üzerinde

çıkardığı ses, sisin karlı çayırırlarla birleştiği o görüntü, rüzgârın acı uğultusu.. Hepsi her zerresine kadar içine işleniyordu. Gözlerini yumup anın tadını çıkarmaya koyuldu.

Tekrardan camı kapatıp içeri girdi. Koltuğa uzanarak görüşüne giren tüm detayları zihninde canlandırmaya başladı, düşen her bir kar tanesini yakalamaya çalışarak

zihin dünyasını kara boyadı. Bembeyaz bir düşünce evreninde tek başına kalmış, gerçek dünyanın az önce iliklerine kadar işlediği tüm etkilerini bu kendi yarattığı evrende silip yok etmişti.

Sessiz ve beyaz olan bu düşünce evreninin derinlerine batıp, yavaş yavaş kar tanelerinin arasında kaybolmaya başladı.

modern ağıt

BUSENUR KURAMAZ

Bilemezdim, efendim,
Böyle çilekeş bir zamana denk geleceđimi.
Öngörebilseydim çağın hastalıklı hâlini,
Koparmazdım dünden kalan yapraklarını takvimin.

Gözlerim görmek istemez, kulaklarım duymak...
Zaruri ve yegâne ihtiyaçtır bir farkındalıkla uyanmak.
Ahir vakittir; türlü oyuncaklarla hakikati saklar,
Maddî güç, maneviyatın itibarını baltalar.

Ben, İbrahim'e su taşıyan karınca misali,
Var olan hengâmede zorlu yoldur, yalnız da olsa ilerlemeli.
Boğazımda bir yumrudur,
Arkamdan iz bırakmak derdi...

Tek mecburiyettir haykırmak avazım çıktığı kadar,
Kalemimden akan sitemdir ki yazarken taşar.
Modern ağıtların dinleyeni de ağlayanı da azdır,
Sahiplenen dostlara selam!

Ebrar Su

KÜBRA GÜL SOL

e v

Ağaçlar çiçek açmış. Yürüyüş yapmanın tam mevsimi. Bir çırpıda hazırlanıp çıkmalık bir heyecan bastı içimi. Çıkıp beldedeki tüm ağaçları görecektim. Hepsiyle bir bir konuşacaktım. Anlatacaktım tüm yaşadıklarımı. Hemen masadan yillanmış anahtarlığımı ve kenarları parçalanmaya yüz tutmuş cüzdanımı alıp çıktım. Hava esiyordu. Öyle bir esinti vardı ki bu, hafif hafif okşuyordu yüzümü. Rüzgar hızlandıkça adımlarım da hızlanıyor; fakat bu, beni etrafı izlemekten alıkoyamıyordu. Öyle ya, bir ağaç ya da farklı bir yapıyı görmeden o yerden ayrılırsam diye korkup başımı hiç eğmeden yürüdüm. Halbuki görüyordum da. Aylardır evden işe temposunu atamamış bedenim, mahallede yapılan yeni ama bir o kadar da çelimsiz ve ortama yabancı yapıları görünce garipsiyordu. Sanki hepsi farklı bir kültürden geliyordu.

Sanki her biri mahalleye yabancılıklarını sezmiş de utanmış, yüzüme bakamıyordu. İçleri acıyor, oldukları yerlerden ait oldukları yerlere gitmek istiyorlardı. Yüzleri kızarıyor, elleri titriyordu hepsinin. Böyle düşününce kendimi koyuyordum onların yerine. Gariptir, sanki aynı hisleri paylaşıyordum aylardır.

Bir yalnız,
bir garibim
şu dünyada.

Yürürken kokusu tanıdık bir sokağa geldim. Evlerin önünde sümbüller, bol bol yeşillikli ağaçlar, evlerin bahçelerinde çocuk bisikletleri, ahşap çerçevesiz küçük camlar, bazılarının önünde küçük çardaklar ve bir de kenarda köşede kalmış, diğerlerinden farklı bir ev... Annemin evi. O evi fark ettiğim andan itibaren kalbim hızla çarpmaya başladı. Dönüp dönmek arasında kaldım. Gözlerimi sımsıkı kapattım, boğazımda bir düğüm. Gitmezsem annem üzülecekmiş gibi, gidersem de ben üzüleceğim... "Varsın ben üzüleyim," diyorum ve eve doğru yürüyorum. Fakat içimde tarifi zor bir korku var. Her adımda zihnimin ücra köşelerinden anılar adeta karşımda durup dikiliyordu. Bahçe kapısının önüne güç bela

geldim. Tam burada bisikletten düşüp annemi çağırdığımı anımsıyorum. O yine bana kızmıştı ama sonra dayanamayıp yaralanan kolumdan öpmüştü.

Anne yüreği dedikleri bu olsa gerekti. Kıyamamıştı herhalde. Şimdilerde bunu daha iyi anlıyorum.

Cesaretimi toplayıp bahçenin kapısını açtım.

Gözlerim kızarmış;
farketmeden
ağlamışım bile.

Yanaklarım ıslanmıştı. Evin kapısının önünde bekliyorum. Biliyorum, annem yıllar önce öldü. Biliyorum, kapıyı çalsam kimse açmayacak ve yine biliyorum, kapı kilitli değil. Bekliyorum işte. Belki annem camdan görüp "Sen mi geldin?" diye sevinir de koşa koşa gelip kapıyı açar. Sonra "Neden ağlıyorsun?" deyip sarılır. O kadar zaman oldu ki anneme sarılmayalı... En son kırkımda sarılmıştım ya da annem kırkındaydı o zaman. Bilmiyorum. Ben annem öldüğümden beri kırk yaşındayım. Hâlâ bekliyorum. Artık vücudum büsbütün titrer vaziyette. İçimden, "Buraya kadar geldin, girmezsen ayıp edersin." diyorum. Kime ayıp ederim, ben de bilmiyorum. En nihayetinde bahçedeki sümbül kokularını bir kez daha içime çekip kapıyı açıyorum. Kapıyı açtığım anda "Anne!" diye seslenesim geliyor. Gözyaşlarımı silip eve şöyle bir baktım. Hiç değişmemiş yıllardır. Hâlâ konsolun üstünde bir dantel, sehpanın üstünde de örgü ipleri var. Üstelik ev hâlâ temiz. Annem temiz bir kadındı. Hep söylenirdi benim pasaklılığımdan.

Salonun ortasına çöktüm. "Şimdilerde görsen anne beni, sen bu dünyadan gittiğinden beri her gün temizliyorum evi. Öylesine temizliyorum ki gel gör istiyorum. Yıllardır söylemediğin iltifatları şimdi söyle istiyorum. Aferin kızım de, başımdan öp istiyorum. Özlüyorum işte.

Özlediğimdendir, içimden konuşturuyorum seni anne. Ne sohbetler ettik bir bilsen... Hakkımda hiç bilmediğin neler anlattım sana. Birden dilimden dökülüverdi anneme söylemek istediklerim. Sonrasında sustum, bir şey diyemedim. Evin kokusu rüzgar estikçe daha da çarpıyordu yüzüme. Bu his ne kadar içimdeki düğümü sıkılaştırırsa da kalktı ve ilerledim evin içinde.

Ayaklarım düğümden bağımsız, beni kendi odama götürdü.

Ah burası...

Tek bir eşya alamadım buradan kendi evime. Annem her birine dokundu. Her birinde ondan bir parça var artık. Elim, giyinme dolabımın kapağındaki oyma çiçek motiflerinde gezdirmeye başladım. Sonra istemsizce açiverdim dolabın kapağını. En sevdiğim kazağımı aldım elime. Annem, eskidiği için giyme, derdi hep; bense dinlemezdim. Elim, annemin doğum gününde giydiğim bluze gitti. Hâlâ lekesi duruyordu içtiğim meyve suyunun. Askıları kaydurdum. Gözüm siyahlara bürünmüş, acının bendeki karşılığı olan o burkuntuya kaydı. "En son cenazende giydim bunu anne. Sen giderken, önüne geçip gitme diyemezken giydim. Hiç kirletmedim onu. Tam istediğin gibi hâlâ tertemiz." Sonra üstümü elime aldım. Bu sefer ayaklarım yatağıma götürdü beni. Üstümü adeta büyük bir örtüymüş gibi siyahlar içindeki üstümle örttüm. Beni sıcak tutmayacağını, hatta daha fazla üşüteceğini biliyordum. Acıdan donacağımı, dişlerimin titreyeceğini biliyordum. Ama yine de örttüm. Kapattım gözlerimi. Bekledim anne, eskisi gibi gelip öpmeyeceğini bildiğim hâlde uyumuş numarası yaptım. Bu sefer gel, gel de içimdeki düğümü bir öpücüğünle çöz anne. Göz kapaklarım titriyor; ellerim, ayaklarım, vücudum titriyor. Vücudumdaki kanın akışını hissediyorum artık. Yine de sımsıkı kapatıyorum gözlerimi. İstemsizce, fark etmeden kapatıyorum.

NİHAL KIRATLI

kapı

Yeniye açılıyor kapılar.

Yeni olan, taze olan... İlk adım, ilk başlangıç.

Yeni, insanoğluna hep umut getirmiştir. En dipte olunan anda, nokta kadar ışığın verdiği umut gibi. Bir çocuğun ilk "anne" deyişi, ilkokula başlayışı, ilk arkadaşı... İlkler, insanın ömründe baharı yaşatır. Başlıyoruz yeni hayatımıza, küllerinden doğan Anka misali; fakat bu sefer sönmüyoruz. İçimizdeki ateş ile daha çok alevleniyoruz.

Yanıyoruz... Daha çok parlamak için.

Toprağa gömülüyoruz... Köklerimizi salmak için.

Coşkuyla ölüyoruz... Yeniden doğmak için.

Hepsinin asıl gayesi, yeniye bir kapı aralamaktır. Biliyoruz ki kapanan ve açılan her kapının ardında, en güzele ulaşma umudu vardır. İçinden geçen sesleri dinleyerek... Bu sefer daha sağlam, daha temkinli ve kendinden emin. Çünkü insan, yaşadıkça anlıyor ki o ses, doğru yolu gösteren en iyi pusula... Peki insan, ömrü boyunca kaç kez yolunu kaybeder? Kaç kez eline pusula alır? Ya da kaç kez içine döner? Sahi, içine dönebilecek yolu bulabilir mi?

En dibe battığı anda bulur; "Nereye gideceğim?" dediğinde bulur. Tüm yollar çıkmaza varıp, tüm kapılar kapanınca, kendi yolunu bulur. İşte o an, yeni bir umut belirir. Yeni bir yol, yeni bir hayat ve yeni bir defter.

Şimdi önümde defterim, elimde kalemim ve içimdeki sesimle yeni bir hikâyeye başlıyorum. Belki en iyi yazar olamayacağım ama bana bahşedilen "yeni" ile kendi yolumu bulacağım.

Varacak mıyım? Şüpheli. Fakat aslolan yolculuk değil midir zaten?

Ne diyor Bâyezîd-i Bistamî: "Aramakla bulunmaz ama bulanlar arayanlardır."

DUVARIN a y ı r d ı ğ ı

HÜMEYRA ÇAVDAR

Hem ölüme hem yaşama çok yakın bir noktada, sallantıda duruyorum ben. Aşağısı kör ve beyaz bir uçurum... Dünya, ayaklarımın altından silinmek için fırsat kolluyor. Ciğerlerime dolan her nefesi; son defa vermek için de almış olabilirim, ömrüme ömür katmış olmak için de. Bir evin dış cephesine sırtımı yaslamış, ne

tarafa meyal olduğumu düşünüyorum kara kara. İçeride yanan şöminenin alevi, baş hizamdaki pencereye yansıyor. Görüntüsü ilkin turuncu bir ateş topuna dönüşüyor, sonra hızını alamayıp cama tosluyor. Fakat bir an olsun sıcaklığını sızdırmıyor dışarıya. Yalnızca etrafında koşuşturan çocukların, masaya telaşla servis yapan hanımların ve koyu bir muhabbete dalmış beylerin nasibine düşüyor.

Salonun köşesinde özene bezene süslenmiş kocaman bir çam ağacı duruyor. Yanında da hediye kutularından devasa bir kule...

Çocuklardan biri, kulenin yanından geçerken kazara deviriyor kutuları. Tepe taklak oluyor hepsi, oraya buraya saçılıyor içindikiler.

Dikkatimi yerde yatan kurşun bir asker çekiyor hemen. Dedemin anlattığı masalın kahramanı... Dedemi düşünüyorum. Onu öyle çok özleyorum ve görmeyi öyle çok istiyorum ki... Yalnızca hayalinin bile beni ısıtacağını biliyorum. Aceleyle kucağımdaki kibritlerden birini alıp duvara sürtüyorum. Çıkan titrek alevde dedemin yüzünü görmeyi bekliyorum. Ama rüzgâr hemencecik söndürüyor elimdekini. Ondan son bir masal olsun duyabilmek için bir kibrit daha yakıyorum. Sonra yeni bir kibrit daha ve bir tane daha...

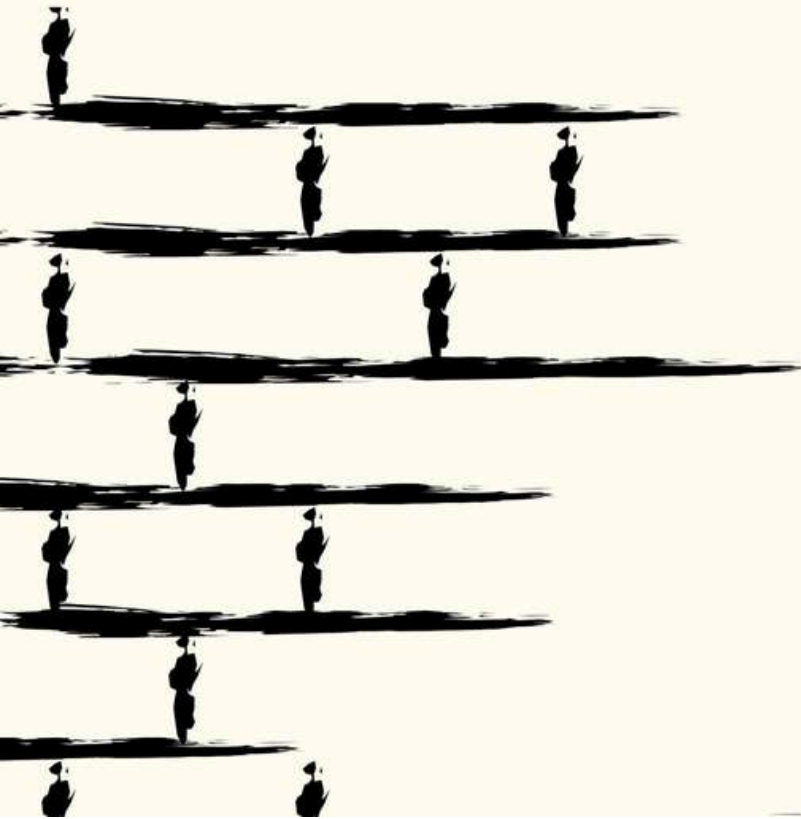
Askerdeyken tanıştığı bir çavuşun hikâyesini dinliyorum. Dedem, henüz yirmilerindeki bu filinta delikanlının zekâsıyla bölüktekilerin saygısını nasıl kazandığından ve nasıl komutanların gözdesi olduğundan bahsediyor. Ancak tam da onun kurban gittiği talihsiz kazayı anlatacakken ateş sönüveriyor. Yarım kalıyor hikâye. Kucağımdaki son kibrit de tükenmiş oluyor böylece.

Isınmak ümidiyle başımı pencereye doğru uzatıyorum ama içeridekilerin vücutlarını ve yüreklerini saran görünmez, ılık bir çeperin varlığı daha çok üşütüyor beni. Onun o seçici-geçirgen zarından sıvışamayacağımı anlayınca tekrardan yeniliyorum.

Herkes yemek masasındaki yerini almış oturuyor. Baş köşeye kurulan ihtiyar adam, ailenin büyüğü olarak formalite icabı bir konuşma yapıyor. Diğerleri de dikkatle onu dinliyor. Ardından sessizlik bozuluyor; gülüşmeler, kadeh tokuşturmalar, çatal bıçak sesleri... Fakat hiçbiri aramızdaki bu kalın duvarı aşip bana ulaşamıyor.

Yeni yılın son akşamında, kocaman görünmez bir çeperle korunan o ev içindikilerle beraber küle dönmüştü.

Şöminenin içinde bulunan kurşun bir kalpten başka her şey küldü artık.

bir BAŞ- KALDIRININ hikayesi

SÜMEYYE KEVSER YILMAZ

Yönetmenliğini Peter Weir'ın yaptığı ve senaryosu Tom Schulman tarafından yazılan Ölü Ozanlar Derneği, yalnızca bir film olmanın ötesinde, hayata dair derin sorular sormamızı sağlayan bir başyapıttır. Hikâyenin merkezinde yer alan Welton Akademisi, geleneksel değerlere sınıksız bağlı, katı kuralların ve sert disiplinin hâkim olduğu bir yatılı okuldur. Film büyük bir salonda, adeta bir ayini andıran törenle başlar. Burada öğrencilere yöneltilen "Dört temel ilkemiz nedir?" sorusunun cevabı şu şekildedir: Gelenek, onur, disiplin, mükemmeliyet...

**Biz hoş olduğumuz için şiir okuyup yazmıyoruz.
İnsan ırkının bir ferdi olduğumuz için şiir okuyup yazıyoruz.Çünkü insan ırkının içinde coşkular vardır.
Şiir,güzellik,aşk,sevgi..
Biz bunlar için hayattayız.**

Ölü Ozanlar Derneği, 1989

Ancak bu kavramlar, gerçekte öğrencilerin bireysel hayallerinden ne denli uzaklaştıklarını gizleyen bir perde görevi görmektedir. Film, birey olarak varoluşun, özgür iradenin ve hayallerin peşinden gitmenin bedelini sorgulayan bir anlatı sunar.

ÖLÜ OZANLAR DERNEĞİ

Robin Williams'ın unutulmaz performansı ile hayat verdiği John Keating karakteri, bu mekanik sistemi kırmak ve öğrencilerin özgürce düşünmesini sağlamak için bir ilham kaynağıdır. Keating'in öğrencilerine aşıladığı "Carpe Diem" felsefesi, bireyin kendi yolunu keşfetme cesaretini simgeler. Çünkü hepimiz bir gün bu dünyadan göçüp gideceğiz. Önemli olan, yaşadığımız anın farkına varmak ve onu en iyi şekilde değerlendirmektir. Bay Keating, bu felsefeyle öğrencilerine sıradanlığın ötesine geçmelerini ve olağan dışı olanı denemelerini öğütler.

carpe diem: anı yaşa

**"Vakit varken tomurcukları toplar,
zaman hızla geçip gidiyor,
Ve bugün gülümseyen bu çiçek,
yarın solmuş olabilir."**

Keating'in derslerinde Walt Whitman, Henry David Thoreau ve Lord Byron gibi edebi isimlerin eserlerine yer vermesi, öğrencilere yalnızca bireysel özgürlüklerini keşfetme imkânı sunmaz; aynı zamanda sanata ve edebiyata dair derin bir bakış açısı kazandırır. "O Kaptan! Benim Kaptanım!" gibi unutulmaz şiirler, liderliğin ve rehberliğin ne kadar büyük bir etki yaratabileceğini vurgular.

Film boyunca bu özgürleşme sürecini en net şekilde Neil Perry karakterinde gözlemleriz.

Ailesinin onun için çizdiği gelecek planına boyun eğmeyen Neil, kendi yolunu çizmeye çalışan bir bireydir. Tıp fakültesine girmesi beklenen Neil, sanata olan tutkusu nedeniyle bambaşka bir hayal kurmuştur. Bu noktada Bay Keating'in yönlendirmeleri büyük rol oynar. Keating, öğrencilerine iç seslerini dinlemeleri gerektiğini öğretir. Onun öğretileri sayesinde Neil cesaretini toplar ve hayallerinin peşinden gitmeye başlar. Ancak bu yol, onun için en ağır bedelle, trajik bir sonla noktalanır.

Neil'in trajik kaybı, arkadaşları üzerinde derin bir etki bırakır ve içlerinde filizlenen cesareti daha da güçlendirir. Filmin en duygusal ve çarpıcı sahnelerinden biri, öğrencilerin baskıcı eğitim sistemine karşı seslerini yükselttikleri final sahnesidir. Öğrenciler, Bay Keating'e olan minnettarlıklarını ve bağlılıklarını göstermek için sıraların üzerine çıkarak "O Kaptan! Benim Kaptanım!" diye seslenirler. Bu sahne, bireysel cesaretin toplumsal baskılara karşı kazandığı zaferin bir simgesi hâline gelir.

Son olarak, film bizlere şu soruları yöneltir: "Hayallerimizden vazgeçebilir miyiz? Yoksa hayallerimiz için neyi feda etmeye hazırız?" Ölü Ozanlar Derneği, birey olmanın getirdiği sorumluluğu, hayallerin peşinden gitmenin bedelini ve toplumsal yapılarla birey arasındaki çatışmayı büyük bir incelikte ele alır. İzleyiciyi derin bir sorgulamaya yönlendiren bu film, hafızalarda uzun süre yer edecek bir başkaldırı hikâyesi sunar.

ben

atlara ve

uzaklara

hayrandım.

ismet özel | yaşamak umrumdadır

